

BOŽJA BESEDA PRI MAŠI

Ob liturgičnih določbah II. vatikanskega cerkvenega zbora val razlagavci poudarjajo, da nam Cerkev hoče približiti pomembnost božje besede pri liturgiji kot eno najbolj dragocenih in nujnih nalog. Vemo, da so bili vsi pravi borci za liturgično obnovo hkrati tudi veliki ljubitelji svetega pisma (pomislimo samo na Pija Parscha in njegovo revijo *Bibel und Liturgie!*) Vemo pa tudi, kako so razmere po tridentinskem cerkvenem zboru omogočile zapostavljanje božje besede pri maši in zakramentih. Moralisti so cerkveno zapoved o nedeljski in prazniški maši razlagali navadno tako, da zadošča priti k darovanju, če nočeš smrtno grešiti. Odkar je prišel v veljavo 56. člen liturgične konstitucije take razlage ne bo mogoče več braniti. »Oba dela, ki nekako sestavljata mašo, namreč bogoslužje božje besede in evharistično bogoslužje, sta tako povezana, da tvorita eno samo bogoslužno dejanje. Zato sveti cerkveni zbor živo spodbuja dušne pastirje, naj pri krščanskem nauku vztrajno poučujejo vernike, da se je treba udeleževati celotne maše, zlasti ob nedeljah in zapovedanih praznikih« (čl. 56).

Vsi čutimo, kako se bomo morali še potruditi, da bomo dali božji besedi pri maši tisto mesto in poudarek, ki ji gre in določa Cerkev. Branje ali petje božje besede v ljudem nerazumljivem jeziku (kar je pri preprostih ljudeh vzbujali vtis skrivnosti, kakor so mnogi radi poudarjali) je povzročilo, da duhovniki nismo vajeni tej besedi dati tistega poudarka, kot ga znamo napraviti pri pridigi in oznanilih.

Ker cerkveni zbor hoče (čeprav to voljo izraža v obliki dovoljenja), naj pri maši vsaj berilo in evangelij po vsem svetu slišijo ljudje v domačem jeziku (čl. 54) in je povečini to že ukazano. Zato se moramo duhovniki še bolj kot doslej potruditi za lepo in razločno branje. Za nekatere je to težja naloga kot pridiganje, toda božja beseda je tako dragocena, da se je treba toliko časa uriti v branju, dokler ne bodo ljudje ob poslušanju še in še želeli poslušati božjo besedo in jo bolje spoznati.

Ena prvih nalog zato je, da si preskrbimo dobre in za branje primerne prevode tistih beril in evangelijev, ki jih imamo v doslej vpeljanih mašnih obrazcih (vemo, da bodo s poznejšimi reformami dodani še novi odlomki sv. pisma — čl. 51). Najbrž ni bil noben narod pripravljen na tolikšna dovoljenja glede uporabe domačega jezika v liturgiji in je zato pomanjkanje enotnih in dobrih prevodov povsod največja ovira za takojšnjo uporabo danih možnosti. (Francoski episkopat je takoj dovolil, skoraj ukazal, brati berilo in evangelij v domačem jeziku pri vseh mašah, ki se jih ljudje udeležujejo, tudi ob delavnikih. Začasno je dovolil uporabljati prevode različnih misalov, drugim narodnostnim skupinam, ki prebivajo v Parizu, pa dovolil uporabljati tisti prevod, ki ga imajo v domovini).

Pripravljanje prevodov je seveda najprej zadeva škofijskih in pokrajinskih liturgičnih komisij, ni pa treba posebej poudarjati, da bodo strokovnjaki potrebovali tudi nasvetov tistih, ki so v dušni praksi, saj mora biti prevod tak, da je ob poslušanju lepo razumljiv.

Te vrstice hočejo biti predvsem spodbuda duhovnikom, da bi z veseljem in vnemo brali sveto pismo svojim vernikom. Prevečkrat namreč srečamo še koga, ki ga božja beseda moti, je ni vaje, se mu zdi celo odveč, čeprav zelo rad pridiga in katehezira. To je znak

zelo nevarne duhovniške bolesti, ki sta jo Pij XII. in Janez XXIII. imenovala »herezijo dejavnosti« (okrožnica Menti nostrae»; pismo redovnicam z dne 2. julija 1962; navaja škof Rénard v knjigi Prêtres diocésains aujourd'hui. Paris 1963, 45). Poslušajmo cerkveni zbor, ki uči, da v liturgiji res »Bog govori svojemu ljudstvu, Kristus še vedno oznanja blagovest« (čl. 33) ter naroča, naj bo vir pridige predvsem sveto pismo in liturgija, ker je »oznanjevanje čudovitih božjih del v zgodovini odrešenja« (čl. 35, t. 2). V zvezi z molitvijo brevirja, ki je sestavljen skoraj samo iz božjih besedi, nam koncil naroča, naj se potrudimo za popolnejšo liturgično in biblično izobrazbo (čl. 90), kar bo istočasno tudi koristilo pri dušnopastirskem delu.

Ker po besedah papeža Pavla VI. duhovniki ne smemo še dalje braniti vernikom dostopa do tistih milostnih sadov, ki se delijo po liturgiji (pismo z dne 25. I. 1964), moramo resno pomisliti, če izrabimo vse dosedanje možnosti za oznanjevanje božje besede, če lepo in razločno beremo berilo in evangelij. Že dosedanja izbira mašnih obrazcev nudi veliko možnosti, da ljudi pritegnemo v stik z božjo besedo. Ob tako veliki možnosti posredovanja božje besede vernikom se čudimo in komaj moremo verjeti, da dolga stoletja tega ni bilo mogoče delati.

Marijan SMOLIK

BIBLIJSKA I ČUDOREDNA VRIJEDNOST POSTA

(Protiv kamufliranog hedonizma)

Zivimo u sudbonosnom razdoblju čovječanstva i Crkve, na ras-kršću i rasponu vjekova, u zaokretu povjesnog zbivanja, na početku nove epohe. Crkva već od Marijinog pape Pija IX, preko genijalnog Leona XIII, svetog Pija X, mirotvornog Benedikta XV, poduzetnog Pija XI, i svestranog i dalekovidnog Pija XII, traži putove nutarnje obnove, udara njene temelje i daje smjernice. Danas u doba svetog i praktičnog, dobrog i bliskog Ivana XXIII, i suosjećajnog, apostolskog i inicijativnog Pavla VI, Crkva se preporuča, pomlađuje, punim poletom svoj život razvija i komunicira svijetu, da ga usreći. Deo gratias!

Da taj uzvišeni cilj postigne Crkva, Kristova zaručnica, ide na svoj izvor, obraća se Kristu — »Lice Tvoje tražim, Tvoje lice tražim Gospodine!« — da u sebe upije sve crte svetog lica svoga Bož. Učitelja i Utemeljitelja, da ih proživi, pa preobražena preda svijetu, taj isti svijet preobrazi i usreći.

A nitko nije Krista bolje razumio i vjernije mu služio kao prva Crkva, Crkva apostola, svetih Otaca, mučenika i svetaca. Zato da bi Crkva upoznala Krista, obraća se Bibliji, Evandelju, Kristovim riječima, a zatim odmah najboljem i najautentičnijem komentaru božanskog Učitelja: prvoj Crkvi. Zato se forsira povratak i obnova liturgije, apostolata, sakramentalnog i duhovnog života, asceze itd.

Kada ovo znamo, kada ovomu prisustvujemo, kada ovo proživljavam, kako disonantno, kako strano, zvuči želja, »zahtjev«, prijedlog gdjekojeg duhovnoga lica, (ne samo gdjekojeg!), da se dokine crkveni post u dosadašnjem smislu. Post u ovom kontakstu shvaćamo u širem značenju, suzdržljivost i u kvantitetu i u kvalitetu